

Verksamhetsuppföljning

Snart kommer det att finnas en applikation i Qlik-View för verksamhetsuppföljning inom barnhälsovården både inom regionens verksamhet samt privata enheter inom vårdval Kronoberg. När det gäller data när man går ner på sjuksköterskenivå eller personnummer på barnen så är det behörighetsstyrd data. Det innebär att man endast kan se denna information på sin egen enhet.

Uppgifterna är tänkta att användas för kontinuerligt lärande och förbättringsarbete som syftar till en jämlik och rättvis barnhälsovård av god kvalitet. Parametrar som

redovisas är amning, rökning, BMI, orosanmälningar, föräldra-samtal, hembesök, gruppbesök mm.

Information hämtas från Cambio Cosmic och bygger på att varje enskilt barn har anteckning för aktuellt sökord för den årskull man väljer. Beräkningarna baseras på antal barn i anslutningsöversikten den 31/12 valt år.

Kom ihåg att gå in i anslutningsöversikten och avsluta barn som har flyttat eller gått över till elevhälsan innan 31/12.

Nedstämdhet hos nyblivna föräldrar

Psykologerna inom mödra- och barnhälsovården har tagit fram en broschyr om nedstämdhet och oro/ångest i samband med föräldrablivande. I broschyren finns information om hur psykisk hälsa kan påverkas under graviditet, förlossning och spädbarnstid tillsammans med vilka symtom man som förälder ska vara uppmärksam på vid försämrat mående. Det finns även beskrivet hur man kan gå tillväga för att få

stöd och hjälp om man känner sig nedstämd eller orolig.

Broschyren finns i två versioner, en version riktad till mödrahälsovården och en version riktad till barnhälsovården. Broschyren kan användas i de lägen där det bedöms aktuellt för föräldrar att få information om psykisk ohälsa i samband med föräldrablivandet. BHV-broschyren finns att beställa i Web-lord.

På gång i Barnhälsovården

Enskilt föräldrasamtal till varje förälder
Introduktion
22-23/1 Växjö

Seminarie vanliga medicinska problem inom BHV
22/1 13.30–16.30
Växjö

Språkstegen
Tvärprofessionell dag
27/2 heldag.
Ronneby brunn

Barnets rättigheter
Grundutbildning i barnkonventionen.
Hur kan BHV förmedla kunskap om barns behov och utveckling i relation till de rättigheter barn har?
23/4 heldag Växjö

Seminarie om kiss och bajsproblem hos förskolebarn
26/5 13.30–16.30
Växjö

Inbjudningar som har skickats ut hittar du i [AMK:s utbildningskalender](#)

ANSVARIGA UTGIVARE

Helena Nyström
Barnhälsovårdssamordnare
E-post: helena.nystrom@kronoberg.se
470-58 68 03, 0709-84 49 87

Anna Noryd
Barnhälsovårdssamordnare
E-post: Anna.noryd@kronoberg.se
Tel. 0470-58 65 13

Avvikelser inom barnhälsovården

En två månader gammal gosse fick vaccination mot rotavirus trots att mamman stod på immunmodulerande behandling. Enligt Rikshandboken ska man generellt undvika att ge dessa barn rotavirusvaccination.

Vid all vaccinering är det viktigt att ta reda på om någon kontraindikation föreligger. Alla som har ordinationsrätt måste göra denna bedömning. När det gäller Rotavirusvaccination är det viktigt att kartlägga om mamman står på något immunmodulerande läkemedel. Om sjuksköterskan är osäker kan detta tas upp för ställningstagande på teambesöket vid 4 veckors ålder.

En rekommendation är att göra Folkhälsoinstitutets [E-utbildning](#) om rotavirusinfektion.

Den andra avvikelsen gällde ett barn som börjat i förskoleklass.

Förälder var orolig för barnets språkutveckling och tog kontakt med logopedmottagningen. Där upptäcktes att barnet aldrig varit på BVC. Både fyra och femårsbesöket hade missats.

För barnet innebär det att avvikande utveckling ej uppmärksammades och att barnet missade vaccinationer enligt barnvaccinationsprogrammet.

Det är viktigt att det på varje barnavårdscentral finns rutiner för att varje månad gå igenom nylistade barn och kontakta dem för att erbjuda barnhälsovård enligt nationellt program. I Qlik-View kan listor på nylistade barn 0-5 år tas fram.

I Cosmic finns ett brev som heter brev barnhälsovård nyinflyttat barn som kan användas för att kontakta nylistade barn.

Filmer om att läsa för små barn

Bokstart har tagit fram fyra korta filmer om att läsa för små barn. Filmerna är 2-4 minuter långa och är perfekta att visa i föräldragrupper, på öppen förskola eller i väntrummet på BVC. Sprid dem gärna vidare i era lokala nätverk exempelvis till föräldramöte inom förskolan. Filmerna hittar du [här](#).

Skallasymmetri

För att avlasta huvudet på spädbarn med skallasymmetri kan sidostöd i form av en kilkudde användas.

Det man bör informera föräldrarna om är att det alltid finns en risk att barnet faller över på mage. Därför bör man använda sidostöd bara då barnet är under uppsikt. När barnet kan vända sig bör man ta bort stödet.

[Läs mer.](#)

Ofullständigt vaccinerade barn

När det gäller barn vars vårdnadshavare tackat nej till rotavirusvaccination så behöver inte det markeras med UMS, uppmärksamhetssymbol i Cosmic, utan bara i löpande journaltext.

[Rutinen](#) för ofullständigt vaccinerade barn håller på att uppdateras och är klar inom kort.

Ny mall i Cosmic för våldsutsatthet

Nu har rutinerna ändrats gällande hur vi ska journalföra våld i nära relationer. Tidigare har vi, i vår befintliga mall, kunnat välja att skriva under sökorden *våld (synligt på 1177)* eller *våldsutsatthet i nära relationer (ej synligt på 1177)*.

Nu har dessa rutiner ändrats och sökorden har tagits bort. Om ni behöver skriva något som är relaterat till någon form av våldsutsatthet och inte vill att det ska synas på 1177 gör ni följande:

- Välj mall *våldsutsatthet*
 - Skriv relevant information där
 - Spara och signera anteckning
- Den här anteckningen kommer inte att synas på 1177.**

Detta innebär att man behöver göra en vanlig journalanteckning för hälsobesöket utan våldsinformationen och sedan ytterligare en anteckning med mallen *våldsutsatthet*.

WHO:s nya riktlinjer kring barn och unga

För första gången har Världshälsoorganisationen WHO tagit fram riktlinjer för barn under fem år gällande fysisk aktivitet, sömn och skärmtid. Riktlinjerna är framtagna av WHO:s expertpanel som baserat sina slutsatser på omfattande studier, huvudsakligen från Kanada, Australien, Sydafrika och USA.

För att växa upp till friska individer behövs mer tid för aktiv lek och rörelse, bättre sömn, mindre tid framför skärmar samt begränsat stillasittande i vagn och barnstol.

WHO rekommenderar mycket lek med barnen samt läsning, berättande och sång i samband med att de är stillasittande.

Barn som sitter i timmar framför skärmar hoppar ofta över fysiska aktiviteter och sover mindre och med sämre kvalitet. Kronisk brist på sömn hos barn är kopplat till ökad fetma.

Genom att följa de nya riktlinjerna minskar risken för att barn på sikt ska drabbas av livshotande sjukdomar så som diabetes, högt blodtryck, cancer samt hjärt- och kärlsjukdom. Om man tidigt lägger grunden för ett aktivt och hälsosamt liv hos barnen finns det goda förutsättningar för ett fysiskt och mentalt välbefinnande som vuxna.

Läs [WHO:s sammanfattning](#) av riktlinjerna

Information om vaccinbrist

På BHV:s hemsida under vaccination eller under smittskydd Kronoberg hittar du aktuell lista över vacciner som för tillfället är restnoterade, har leveransproblem eller annan information som påverkar tillgången.

Just nu är M-M-R VaxPro restnoterat till mitten av december. Priorix restnoterat till mars 2020.

[restnoterade vaccin.](#)

Faktablad om barnvaccinationer

Folkhälsomyndigheten har tagit fram faktablad till föräldrar på olika språk.

Ett informationsblad till föräldrar som kort beskriver sjukdomarna som ingår i vaccinationsprogrammet för barn och ger en överblick av vilka vaccinationer som ges vid vilken ålder. [Bra att veta om vaccinationer](#)

Ett informationsblad till föräldrar med barn som av olika anledningar inte vaccinerats mot sjukdomarna som ingår i vaccinationsprogrammet. [Om ditt barn är ovaccinerat](#)

Information till föräldrar om vaccination mot rotavirus-infektion. [Rotavirus](#)

BCG-vaccination tidigast vid sex veckors ålder

Folkhälsomyndigheten har ändrat sina rekommendationer gällande vaccination mot tuberkulos när det gäller vid vilken ålder BCG vaccinet kan ges. Tidigare gavs det i särskilda fall redan i anslutning till förlösningen. Med anledning av att screening av nyfödda för svår kombinerad immunbrist (SCID) införts sedan första juli i år så är den nya rekommendationen att man inväntar detta svar innan BCG ges. Således blir det aktuellt med vaccination tidigast vid sex veckors ålder då testet är klart. De allra flesta som skall få BCG vaccin kommer även fortsättningsvis att få det vid sex månaders ålder som idag. (Nationella diskussioner pågår dock om att ändra så att alla riskbarn vaccinerats vid sex veckors

ålder). Tidigareläggning av vaccination kan bli aktuellt om barnet ska vistas i en miljö där det finns särskild risk för smittspridning dvs:

- vid aktuellt fall av tuberkulos i omgivningen efter individuell bedömning

- om barnet före sex månaders ålder ska resa till högriskområde med nära kontakt med lokalbefolkningen

- i de fall då det finns risk att barnet inte kan nås för vaccination vid sex månaders ålder.

Dessa barn där man vill ge BCG vaccin vid sex veckors ålder kommer att kunna få sitt vaccin på Infektionsmottagningen i Växjö.

Föräldraseparation när barnen är små

Knappt 15 procent av barnen 0-5 år har föräldrar som inte bor tillsammans. De flesta av föräldrarna har ändå gemensam vårdnad och därmed gemensamt ansvar för sina barn. Många föräldrar har frågor om hur det påverkar barnet med separationen, eller vad man ska tänka på och vänder sig ibland till BHV med dessa.

Som stöd till BHV-sjuksköterskor har ett material tagits fram av barnhälsovårdpsykologerna Malin Bergström och Clara Linnros vid BHV-enheten i Region Stockholm.

Materialet består av en samtalsguide ”Samtal om barns behov vid föräldrars separation”, med elva teman som ur barnperspektiv är värdefulla för föräldrar att fundera över vid separation. Varje tema har en tillhörande illustration samt förslag på frågor att använda i samtalet.

Utgångspunkten för varje tema är barnets behov. Tillsammans med föräldrarna väljer man de teman som är angelägna för dem. Parallellt med den generella kunskapen behöver man i samtalet naturligtvis vara lyhörd för att alla familjer, föräldrar och barn är olika – och hjälpa föräldrarna att fundera utifrån just sina förutsättningar.

Materialet består av två delar, ett för barn upp till ett år och ett för barn 1-5 år.

Förutom samtalsguiden består materialet av en broschyr riktad till föräldrar samt en kunskapsöversikt med en mer gedigen genomgång av kunskapsläget kring små barn vid föräldraseparation.

På BVC kan föräldrar, som håller på att separera, erbjudas stöd i aktuella frågor kring barnen. Det kan till exempel handla om barnens boende eller hur man berättar för dem att man ska separera. BHV-enheten har tagit fram ett material till stöd för BHV-sjuksköterskor vid sådana samtal. Vid osämja och konflikter räcker självklart inte stöd via BHV utan då är det viktigt att föräldrarna hänvisas till familjerätten för samarbetsamtal.

Du hittar materialet [här](#)

I Kronoberg planerar vi lite längre fram att erbjuda seminarium med tema föräldraseparation när barnen är små. BHV-samordnare har föräldrabroschyrer och samtalsmanualer upptryckta. Om du är i behov av material så går det bra att höra av sig.

Att ge amningsstöd på BVC

En intervjustudie av Gunnarsson, Julia och Miller, Susanne från Linnéuniversitetet.

Syftet med studien var att belysa distriktssköterskans erfarenheter av att ge amningsstöd på barnavårdscentralen.

Amningsfrekvensen sjunker trots att forskningen visar på fördelar med amning. Flertalet faktorer påverkar mammans val att amma. Uppsatsen hittar du [här](#).

BVC-podden

Görs av Barnhälsovårdsenheten i Stockholms län. Malin Bergström, forskare och barnpsykolog, samtalar med intressanta och kunniga gäster om föräldraskap, småbarn och allt som hör till det. Nytt avsnitt nästan varje vecka.

Här kan du hitta mycket spännande att lyssna på. Ett fint avsnitt är nr 87 där en pappa berättar hur det var att få ett prematurfött barn. ”vi levde minut för minut”

[BVC-podden](#).

MBHV-psykologer

Det finns nu en funktionsbrevlåda i messenger, till remissbedömningsteam inom MBHV. Använd gärna denna om du har frågor kring remiss eller patient som står på väntelista men ej ännu har påbörjat kontakt med specifik psykolog. Funktionsbrevlådan hittar man genom att skriva mödra och barnhälsovårdpsykolog i adressfältet.

**En riktigt God Jul
och ett Gott Nytt år
till er alla!**

